

Lohusuu Kooli direktori käskkirjaga lk 1-3/2025/14

Kinnitatud 01.09.2025

LOHUSUU KOOLI ÕPPEKAVA

SISUKORD

1. Üldsätted.....	4
2. Lohusuu Kooli väärtused.....	5
2.1 Õppe- ja kasvatusesmärgid tulenevalt Lohusuu Kooli eripäras.....	5
2.2 Õppe- ja kasvatusesmärgid koolis.....	7
3. Pädevused.....	8
3.1 I kooliastmes taotletavad pädevused ning õppe ja kasvatuses rõhuasetused.....	10
3.2 II kooliastme pädevused ning õppe ja kasvatuses rõhuasetused 1) Teise kooliastme lõpus õpilane:.....	12
3.3 III kooliastme pädevused ning õppe ja kasvatuses rõhuasetused 1) Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:.....	14
3.4 Digipädevused ja tehnoloogia kasutus.....	16
4. Õppimise käsitlus ja õppekeskkond.....	16
5. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, valikainete loendid ja valimise põhimõtted ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti.....	20
6. Lohusuu Kooli õppekava läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted.....	21
7. III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused.....	25
7.1 Loovtöö korraldus.....	25
7.2 Loovtöö põhimõtted.....	25
7.3 Loovtöö vormid ja teostamine.....	25
7.4 Loovtöö eesmärk.....	25
7.5 Loovtöö korraldamise ja läbiviimise etapid.....	26
7.6 Korraldamine.....	26
7.7 Teema valimine.....	26
7.8 Juhendamine.....	27
7.9 Kirjalik vormistamine.....	27
7.10 Nõuded teksti vormistamisele.....	28
7.11 Loovtöö struktuur.....	28
7.12 Hindamine.....	30
8. Ülekooliliste ürituste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted.....	31
9. Õppe ja kasvatuses korraldus (sealhulgas projekti-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg).....	31
9.1 Liitklasside korraldus ja põhjendus.....	34
10. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ning hindamise korraldus, hinnangute/hinnete vaidlustamise korraldus.....	34
10.1 Hindamine.....	34
10.2 Kujundav hindamine.....	36
10.3 Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus 1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele.....	37
10.4 Mitteformaalõppes õppimise arvestamise alused Kool arvestab õpilase mitteformaalõppes osalemist ja seal omandatud õpitulemusi õppekava läbimise osana.....	40

10.5 Põhikooli lõpetamine.....	41
11. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.....	42
12. Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted.....	43
13. Karjäärитеenuste korraldus.....	44
14. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.....	44
14.1 Õpetajate professionaalne areng.....	44
15. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	45
15.1 Õppekava uuendamine.....	45

1. Üldsätted

- 1) üldsätted;
- 2) kooli väärtused, sihiseade ja eripära, õppe- ja kasvatusesmärgid ning põhimõtted; 3) pädevused
- 4) õppimise käsitus ja õppekeskkond
- 5) tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, valikainete loendid ja valimise põhimõtted (seejuures B-võõrkeelte valiku põhimõtted) ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti;
- 6) õppekava läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted; 7) III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted, temaatika valiku, juhendamise ja hindamise kord; 8) ülekoolilised tegevused, sealhulgas kooli traditsioonid, sündmused, tähtpäevad ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
- 9) õppe ja kasvatus korraldus (sealhulgas projekti-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg);
- 10) õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus ning hinnangute/hinnete vaidlustamise korraldus
- 11) kord, kuidas kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kaks korda õppeaastas õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- 12) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenused;
- 13) karjääriteenuste korraldus;
- 14) õpetaja koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- 15) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Ainevaldkonniti koondatud ainekavad esitatakse õpitulemuste ja õppesisu kirjeldustega klassiti järgmiselt:

- 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus, vene keel (vene õppekeelega klassis), eesti keel teise keelena;
- 2) kehaline kasvatus;
- 3) kunstained: muusika, kunst;
- 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia

5) matemaatika

6) sotsiaaalained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus

7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus

8) võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel

2. Lohusuu Kooli väärtused

Lohusuu Kooli väärtusteks on:

- Multikultuursus ja traditsioonid. Lohusuu koolis arvestatakse erinevate kultuuride traditsioone ja õpitakse neid austama.
- Individaalsus, kodulähedus, turvalisus. Väike kool võimaldab märgata iga lapse individuaalseid eeldusi ja oskusi. Kodulähedane turvaline keskkond laseb õpilastel keskenduda õppimisele ja lapsevanematel usaldada muretu oma lapsed kooli.
- Viisakus, austus, hoolivus, sallivus.
- Ettevõtlikkus - kooli keskkond võimaldab lastele õpetada lisaks akadeemilistele teadmistele ka eluks vajalikke väärtusi, mida õpilane oskab rakendada erinevates situatsioonides ja uutes olukordades ka väljaspool klassiruumi.
- Keskkonnateadlikkus. Keskkonnateadlikkust integreeritakse õppetegevusse läbi projektide ja õuesõppeprogrammide. Lohusuu kooli lapsed oskavad selle tõttu hinnata puhast keskkonda ja jätkusuutlikku arengut. Üleminek lineaarmajanduselt ringmajandusele.

2.1 Õppe- ja kasvatusesmärgid tulenevalt Lohusuu Kooli eripärast

1) Multikultuurne keskkond, kus õpivad ja suhtlevad ka vabal ajal koos nii eesti kui muu kodukeelega õpilased. Keskkond aitab kaasa õpilaste kujunemisel mitmekülgselt

isiksusteks, õpetab suhtlema erinevaid olukordi ja suhtluspartnereid arvestades, aitab aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel, tajuda ja väärtustada teiste maade ja rahvaste kultuuripärandit. Samuti aitab kaasa õpilaste tervikliku maailmapildi kujunemisel ja omab positiivset mõju sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemisel, ühiskonnas väärtustatud väärtushinnangute kujunemisel ning aitab paremini mõista tulevikus oma rolli ühiskonnas ja riigis.

2) Kooli ümbritsev mitmekesine looduskeskkond koos oma erinevate metsatüüpide, Avijõe, Peipsi järve ning paljude ajalooliste ja kultuuriliste objektidega pakub laialdasi võimalusi kasutada õppetöös õuesõpet. Õuesõpe arendab õpilasi loovateks ja mitmekülgeteks isiksusteks ning aitab tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimeste ja loodusega. Meetod aitab kaasa ühiskonnas erinevate keskkondade reeglite järgimisele ja võimaldab kasutada õpitut erinevates kontekstides või probleeme lahendades ning kasutada omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu ja tegevusvaldkondades.

3) Regulaarsed distantsõppepäevad on võimalus kontrollida suutlikkust jätkata õppetööd kriisiolukordades. Õppevormi eesmärk on digipädevusega ennastjuhtiv õpilane.

4) Ettevõtlik kool - meie õpilased on ettevõtlikud. Õpilased osalevad erinevatel konkurssidel ning projektides. Paneme rõhku turunduse ja ettevõtluse õpetamisele ning pakume õpilastele ettevõtlikkust ja ettevõtlust edendavaid tegevusi. Karjääriõpe on lõimitud ainetundidesse.

5) Liitklassides õppimine arendab õpilastes iseseisvalt töötamise oskust ning aitab sotsialiseeruda eri vanusega õpilastel.

6) Lohusuu Koolis väärtustatakse lapse individuaalsust, loovust ja koostööoskusi. Meie eesmärk on toetada iga õpilase mitmekülgselt arengut, pakkudes turvalist, kaasavat ja arendavat õpikeskkonda.

7) Arendame oskusi, mis on vajalikud elukestvaks õppimiseks ja tulevikuks: kriitiline mõtlemine, probleemide lahendamine, ettevõtlikkus ja digipädevused.

8) Kooli kogukond on aktiivne partner õppe- ja kasvatustöös ning koostöö lapsevanemate ja kohaliku omavalitsusega toetab õpilaste arengut ja heaolu

9) Õppetöö korraldamisel arvestame iga õpilase arenguliste eripärade ja huvidega. Vajadusel kohandame õppe sisu, metoodikat või tempot, pakkudes tuge õpiabi, tugiisiku, eripedagoogi

või psühholoogi kaasabil.

10) Kasutame paindlikke õppemeetodeid nagu projektõpe, õuesõpe ja individuaalne õpirada, mis võimaldavad õpilastel omandada teadmisi ja oskusi neile sobival viisil.

2.2 Õppe- ja kasvatuseesmärgid koolis

Põhikooli sihiseade

1) Lohusuu Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa

õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

2) Koolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

3) Kooli ülesandeks on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

4) Õpilasel, kes on läbinud kooli õppekava, on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja peab tundma vastutust tegude tagajärgede eest. Ta on jõudnud selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning omavad valmisolekut õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

5) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli ning KOV lastekaitsetöötajate ja kohaliku kogukonna koostöö tulemusena

6) Õpilasel, kes lõpetab kooli, on teadmised ainevaldkonnaalaste faktide, põhimõtete, protsesside ja üldiste mõistete kohta, kognitiivsed ja praktilised oskused ülesannete täitmiseks ja probleemide lahendamiseks tulemaks toime edasise haridustee jätkamisega ja olema hiljem võimeline konkureerima

tööjõuturul.

7) Lohusuu Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse meie õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

8) Lohusuu Kooli ülesanne on kujundada enastjuhtivat õpilast, kes oleks ühiskonnas aktiivne ja iseseisev kodanik.

9) Õppe- ja kasvatustöö on tihedalt seotud – teadmiste omandamine käib koos sotsiaalsete oskuste, väärtuste ja hoiakute kujundamisega. Soovime kasvatada avatud, hoolivaid,

vastutustundlikke ja koostöövõimelisi noori, kes suudavad mõista iseennast ja teisi ning tegutseda eetiliselt ja teadlikult.

3. Pätevused

1) Riikliku õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pätevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.

2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevustes ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

3) Üldpädevused on:

(1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuurisündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt;

(2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada

ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

(3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida terveid eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

(4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades, seostada omandatud teadmisi varem õpituga; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

(5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, viisakalt ja asjakohaselt väljendada nii emakeeles kui võõrkeeltes, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili ning korrektset viitamist; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

(6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi

tehnoloogiad eesmärgipäraselt;

(7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärgid ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust

(8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnast nii õppimisel kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärtust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumite loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid

digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

Ainekavades esitatakse õpitulemused, mis toetavad kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamist ning valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

3.1 I kooliastmes taotletavad pädevused ning õppe ja kasvatuse rõhuasetused

1) Esimese kooliastme lõpus õpilane:

1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab

lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;

2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;

3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt; 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;

5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;

6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;

7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja

mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;

8) käitub loodust hoidvalt;

9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;

10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;

11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;

12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;

13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;

14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;

15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

2) Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- 7) Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.
- 8) Õppetöö korraldamise alus on esimeses kooliastmes kombineeritud üld- ja aineõppe.

3.2 II kooliastme pädevused ning õppe ja kasvatuse rõhuasetused

1) Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks

vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;

5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;

6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;

7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;

8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;

9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;

10) oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;

11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;

12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;

13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;

14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;

15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

2) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmiste ja tegevusvaldkondade vastu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga

ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;

- 2) huvitegevuse võimaluste pakkumisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

3.3 III kooliastme pädevused ning õppe ja kasvatuse rõhuasetused

1) Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid

küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist; 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes; 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi; 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada; 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust; 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist; 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne; 14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

2) Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

3.4 Digipädevused ja tehnoloogia kasutus

1. Lohusuu Kool arendab süsteemselt õpilaste digipädevusi vastavalt Haridus- ja Teadusministeeriumi juhistele.
2. Kasutame õppimises ja õpetamises digivahendeid (nt arvutid, tahvelarvutid, nutiseadmed, haridusplatvormid nagu Opiq ja Google Workspace).
3. Õpilasi juhendatakse turvalise ja vastutustundliku interneti kasutamise osas.
4. Digipädevus lõimitakse erinevatesse õppeainetesse ning toetab üldpädevuste kujunemist.

4. Õppimise käsitus ja õppekeskkond

1) Kooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes ja kujundada ennastjuhtivat õppijat.

Konkreetselt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikuses toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õppekeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õppekeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslast ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

2) Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud

õpitulemused.

3) Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

4) Õpet kavandades ja ellu viies:

1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;

2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;

3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;

4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;

5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);

6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas õppekäike, õues- ja muuseumiõpet, õppevideoid, projektiõpet jms);

7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;

8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.

5) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

6) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

7) Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

8) Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

9) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;

10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;

11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;

12) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

10) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;

2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada vallaraamatukogu;

3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;

4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;

5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;

6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt (staadion, aula, saal, talvel suuskade kasutamise võimalus);

11) Õpet korraldatakse ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

5. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, valikainete loendid ja valimise põhimõtted ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti

Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati (Tabelis)

1) Põhikool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus:

2) Vaba tunniressursi (I kooliastmes kaheksa, II kooliastmes kümme ja III kooliastmes neli nädalatundi), kasutamine on esitatud tabelis pluss märgi abil (+1). Vabade tunniressursside valikul on lähtutud põhimõttest:

- a) eesti keel ja eesti keel teise keelena, et riigikeele oskust tõsta.
- b) reaalsained (matemaatika), et toetada laste ettevõtlikkust ja finantskirjaoskust. c) inglise keel, et läbi A-võõrkeele õppe laiendada õpilaste silmaringi ning arendada analüüsivõimet.
- d) käsitöö, et arendada peenmotoorikat.
- e) ajalugu, et õpetada Eesti ning kodupiirkonna ajalugu.

3) Valikainete andmise võimalused ja põhimõtted:

Valikainete valikul tuleb jälgida järgmist:

- 1) valikaine võimaldatakse ringidena, erandina ;
- 2) valikaine ringi valik toimub vastavalt kindla õppeaasta eesmärkidest. 3) Kool pakub 8. klassi õpilastele ka *Loovtöö aluste* valikkursust, mille eesmärk on arendada uurimistöö ja praktilise töö planeerimise, koostamise ning esitlemise oskusi. Valikkursus on 8. klassi õpilastele kohustuslik.

4) Erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti

- 1) Õppekeele valik on vastavuses Põhikooli ja Gümnaasiumi seadusega. 16

6. Lohusuu Kooli õppekava läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted

1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- (1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi; (2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineülesed, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- (3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- (4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona;
- (5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- (1) elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- (2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt 17 aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna ja

inimarengu küsimustele;

(3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

(4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

(5) teabekeskond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab meediamaaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas;

(6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

(7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

(8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

4) Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti

(1) Vastavalt „Liiklusseadusele“ on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on

1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;

2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

(2) Kooli rolliks on vastavalt „Liiklusseadusele“ viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

(3) Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 27.10.2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

(4) Määruses „Laste liikluskasvatuse kord“ on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:
1) põhikooli I astmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;

2) põhikooli II ja III astmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

(5) Maanteeamet soovib liikluskasvatuse teemade kaudu kujundada alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- 2) oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- 3) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitse, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- 4) oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- 5) oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluisudega sõitmiseks ohutut kohta;
- 6) oskab ohutult liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- 7) oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- 8) oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- 9) oskab eristada valet/ohulikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- 2) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijuhi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitset;
- 3) oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- 4) oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- 5) oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- 6) oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- 7) tunneb/teab/mõistab liidluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- 8) oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusalaste teemakäsitluste kohta;
- 9) oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja teab, kuidas ohtu vältida.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- 2) oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- 3) oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- 4) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitset;
- 5) teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- 6) oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- 7) kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- 8) mõistab liidluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- 9) on teadlik ohutusalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
- 10) oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutusalast

olukorda teiste riikidega.

Klassijuhatajate ja aineõpetajate töökavades määratletakse liikluskasvatuse detailiseeritud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides. Koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis.

7. III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused

7.1 Loovtöö korraldus

Vastavalt Põhikooli riiklikus õppekavas § 15 p 8 sätestatud korrale korraldab kool õpilastele loovtöö tegemise III kooliastmes, mille teema märgitakse põhikooli lõputunnistusele.

7.2 Loovtöö põhimõtted

Loovtöö on põhikooli lõpetamise tingimus, mille eesmärk on arendada õpilase iseseisva töö, uurimis- ja eneseväljendusoskust ning toetada õppekava läbivate teemade käsitlemist.

7.3 Loovtöö vormid ja teostamine

Loovtööl võib olla erinev vorm: uurimus, projekt, kunstitöö, näidend, poster, film, PowerPoint esitlus, muusikateos, õpilasnäitus, demonstratsioon vms. Tööd võib teostada nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Kollektiivselt teostatud loovtööde puhul peab rühma iga liikme panus olema selgelt tõendatud ja nähtav igas töö etapis.

7.4 Loovtöö eesmärk

- pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust;
- toetada õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;

- toetada õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- toetada õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
- arendada üldpädevuste kujunemist;
- toetada õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

7.5 Loovtöö korraldamise ja läbiviimise etapid

- 1) loovtöö korraldamine;
- 2) loovtöö teema valimine;
- 3) õpilaste juhendamine;
- 4) loovtöö kirjalik vormistamine;
- 5) loovtöö kaitsmine;
- 6) loovtöö hindamine.

7.6 Korraldamine

- Õpilased valivad 8. klassi esimese trimestri alguses sobiva loovtöö teema omal valikul või aineõpetajate poolt esitatud teemade seast ja esitavad detailsema tegevuste ajakava.
 - Loovtöö kaitsmine toimub üldjuhul 8. klassis kolmanda trimestri lõpus või erandjuhul 9.klassi esimesel trimestril.
 - Loovtööde lõplikud teemad, juhendajad ja retsensendid kinnitab kooli õppenõukogu ja direktor esimese trimestri lõpus. Kui teema hõlmab ainetevahelist lõimingut, siis võib tööl olla vajadusel ka mitu juhendajat. Väljaspool kooli töötaval juhendajal peab olema esitatud koolile kirjalik nõusolek konkreetse töö juhendamiseks.
 - Juhtkonna poolt kinnitatud hindamiskomisjon on vähemalt kolmeliikmeline.
- Hindamiskomisjoni tööd juhib esimees, kes on valitud konsensuslikult komisjoniliikmete poolt.

7.7 Teema valimine

- Loovtööde üldisemad teemad pakuvad välja juhendajad lähtudes õppekava

läbivatest teemadest (Põhikooli riiklik õppekava § 14 lg 3) või kindla õpiosa õpitulemusest.

- Õpilane valib oma loovtöö teema õpetajate poolt pakutud teemade hulgast. Õpilane võib valida ka oma teema, kui tal on olemas sobiv juhendaja.
- Täpsema ja spetsiifilisema teema valiku (ehk alateema valiku) teeb õpilane(sed) arutelus juhendajaga.

7.8 Juhendamine

- Juhendaja ja õpilane koostavad ajakava, mis kindlustab loovtöö õigeaegse valmimise
- Juhendaja roll:
 - 1) aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
 - 2) soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
 - 3) jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
 - 4) nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
 - 5) täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
 - 6) nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul ja raporti koostamisel.

7.9 Kirjalik vormistamine.

Loovtöö lõpptulemusena valmib igal õpilasel kokkuvõttev raport, mis koosneb järgmistest osadest:

- tiitelleht;
- sisukord;
- sissejuhatus;
- põhiosa;
- kokkuvõtte;
- kasutatud kirjanduse loetelu;
- lisad (vajadusel).

Uurimistöö korral vormistatakse töö lähtuvalt uurimustööle kehtestatud nõuetest.

7.10 Nõuded teksti vormistamisele

- 1) Töö vormistatakse A4 formaadis valgele paberile arvutikirjas Times New Roman suurusega 12 punkti ja reavahega 1,5 punkti.
- 2) Tekst paigutatakse paberile rööpselt. Lehekülje vasakus servas on 3 cm, paremas 2 cm, üla- ja alaservas 2,5 cm laiune veeris.
- 3) Peatüki pealkirja ja sellele järgneva teksti, alapealkirja ning sellele eelneva ja järgneva teksti ning tekstilõikude vahele jäetakse 6-punkiline vahe. Tekst kirjutatakse ainult lehe ühele küljele.
- 4) Kõik leheküljed nummerdatakse. Tiitellehele numbrit välja ei trükita. Numbri koht on lehekülje alumisel veerisel.
- 5) Tiitellehele kirjutatakse kooli täielik nimetus, töö pealkiri, selle liik (loovtöö), klass, koostaja ees- ja perekonnanimi, juhendaja ees- ja perekonnanimi, aasta. 6) Sisukord koosneb töö jaotise pealkirjadest, nende ees olevatest süsteemitähistest ja leheküljenumbritest.

7.11 Loovtöö struktuur

11.1. Sissejuhatus sisaldab teema valiku põhjendust, töö eesmärki ning selle saavutamise teid ja võtteid. Soovitav on sissejuhatus vormistada kõige viimasena, siis haakub ta teemakäsitleusega kõige paremini. Heaks tooniks on kõigi töö valmimisele kaasa aidanud isikute tänamine. Sissejuhatuse maht on 0,5 – 1 lehekülge.

11.2. Põhiosa peab sisaldama loovtöö seletust või selle analüüsi ning uuringu tulemusi. Siin antakse selgitused sissejuhatuses tõstatatud eesmärkidele. Põhiosa annab ülevaate loovtööna valminud eseme(te), töövõtete ning materjalide ajaloolisest taustast, kirjeldatakse töö valmimise protsessi, kasutatud materjale, töövahendeid ja -meetodeid. Selles osas on kollektiivselt tehtud loovtöö puhul ka iga õpilase töö eri etapi osaluse kirjeldus. Põhiosa jagatakse vajadusel peatükkideks ja alapeatükkideks. Igale peatükile pannakse sisu kajastav pealkiri. Põhiosa maht on 5 – 10 lehekülge.

11.3. Kokkuvõtte sisaldab hinnangut tehtud tööle ja seda, mida töö valmimise käigus õpiti. Lisaks võib lühidalt kirjeldada tekkinud ja edaspidist uurimist vajavaid probleeme. Kokkuvõttes ei esitada enam uusi andmeid ja fakte ega viidata kirjandusele. Kokkuvõtte maht on 0,5 – 1 lehekülge.

11.4. Kasutatud allikate loetelu peab sisaldama kõiki allikaid, mida töö käigus kasutati ja millele on viidatud. Kui on kasutatud mitut liiki allikaid, tuleb need vastavalt eristada:

- kirjalikud allikad: trükised, internetimaterjalid
- suulised allikad: intervjuud, audiovisuaalsed allikad jms.

Allikad reastatakse autorite nimede tähestikulises järjekorras. Sama autori töö esitatakse ilmumisaasta järjekorras.

Raamatute ja artiklite kohta esitatakse järgmised andmed: autori(te) nimi (nimed), ilmumisaasta, pealkiri ja alapealkirjad (vastavalt tiitellehele), trüki köide, osa, number, ilmumiskoht, kirjastus või väljaandja. Raamatu näide: Turovski, Aleksei 2011. T eine trükk. Loomult loom. Tallinn: Varrak. Artikli näide: Põld, P . 1993 Eesti tulevik ja karskus... – Valitud tööd. 2 kd, lk 16-30 Internetimaterjalide puhul märgitakse teksti autori nimi, initsiaal, artikli pealkiri, netiaadress ja materjali leidmise kuupäev sulgudes, millal sellelt leheküljelt informatsiooni viimati vaadati. Kui autorit ei õnnestu tuvastada, piisab kahest viimasest. Need loetletakse kirjalike allikate lõpus.

Internetimaterjali näide: Jürisson, A. Vändra kandi noored uudistasid mammutikihvu. <http://www.parnupostimees.ee/607252/vandra-kandi-noored-uudistasid-mammutikihvu/> (26.02.2012) Käsikirjaliste ja muude materjalide puhul märgitakse autori nimi, initsiaal, aasta, pealkiri, materjali liik, selle valmimise (salvestamise) koht, lehekülgede arv (kui on), materjali vorm (nt magnetofonikassett). Näide: Kontus, K. 1972. Juurikaru kooli ajalugu. Kroonika. Vändra. 20 lk, käsikiri. Kõik kasutatud allikatest pärinevad seisukohad ja andmed tuleb siduda viidetega.

Käesoleva töö puhul soovitame kasutada tekstisisest viitamist kui lihtsaimat: tsitaadi taha kirjutada sulgudesse autori perekonnanimi, teose väljaandmise aasta ja leheküljenumber (Tammik, 1989: 4). Kui tegu ei ole täpse tsitaadi, vaid refereeringuga, lisada viite ette —refereeritud.

Kasutatud materjalidest pärit andmeid võib töös esitada kahel viisil:

- Tsiteerimine. Tsitaat peab olema täpne, vastama originaalile. Kui peetakse otstarbekaks tsitaadi algusest, keskelt või lõpust midagi ära jätta, pannakse sinna mõttepunktid.
- Refereerimine ehk teise autori või allika sisu konspekteriv või kommenteeriv esitamine oma töös. Esitusest peab selguma, missugused mõtted kuuluvad refereeritavale autorile ja kust algavad töö autori kommentaarid. Refereeringus

kasutatavad tsitaadid pannakse jutumärkidesse.

11.5. Lisad on tööd täiendav või illustreeriv materjal (küsitluslehed, protokollid, joonised, tabelid, diagrammid, fotod, noodid, esitluste materjalid jne). Lisad pealkirjastatakse ja tähistatakse „Lisa 1“, „Lisa 2“ jne. 5.12. Kaitsmine. Loovtöö

kaitsmisele pääseb õpilane, kui ta on teinud ära oma loovtöö ning esitanud etteantud tähtjaks juhendajale ja hindamiskomisjonile loovtöö kirjaliku rapordi. • Kaitsmist on soovitatav näitlikustada kas stendiettekande, multimeedia, audiovisuaalsete jm vahenditega

- Loovtöö kaitsmisel õpilane:

- 1) selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- 2) tutvustab kasutatud meeto(dit)deid (kollektiivselt tehtud töö puhul ka iga õpilase panuse kirjeldus);
- 3) esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti.

- Loovtööd kaitseb õpilane suulise ettekandena mitte üle 10 minuti, millele järgneb kuni 5- minutiline diskussioon.

- Kollektiivse töö puhul osalevad esitlemisel kõik õpilased.

7.12 Hindamine

Esmase hinde tööle annab retsensent.

Hinne antakse:

- 1) loovtöö sisule: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust; muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust;
- 2) protsessile: õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimist, kokkulepetest kinnipidamist, ideede rohkust;
- 3) vormistamisele: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine; viitamine;
- 4) kaitsmisele: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.

- Kui loovtöö ja selle kaitsmine hinnatakse hindegas „puudulik“ või „nõrk“, siis antakse õpilasele samal õppeaastal võimalus töö täiendamiseks ja selle uuesti esitlemiseks.
- Hindamiskomisjon annab loovtööle lõpliku hinde arvestades juhendaja arvamust, retsensendi hinnet ja töö kaitsmist. Kaitsjatele annab tagasisidet töö õnnestumise kohta hindamiskomisjon.

8. Ülekooliliste ürituste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

Ülekooliliste ürituste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted on: 1)

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse enne õppeaasta algust. 2)

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid peavad olema kooskõlas Lohusuu Kooli õppekava õpitulemustega.

3) Ettepanekud projektideks lisatakse üldtööplaani.

4) Õppenõukogu kinnitab kooli üldtööplaani iga õppeaasta alguseks.

9. Õppe ja kasvatus korraldus (sealhulgas projekti-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg)

1) Õppe ja kasvatus põhivorm on õppetund.

Põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:

1) 1. klassis 20;

2) 2. klassis 23;

3) 3. ja 4. klassis 25;

4) 5. klassis 28;

5) 6. ja 7. klassis 30;

6) 8. ja 9. klassis 32.

2) Õpet kavandades ja ellu viies arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks.

3) Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Trimestri jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad

üritused tehakse õpilastele teatavaks trimestri algul.

4) Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotest korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Kooli päevakava kehtestab direktor.

5) Õppeaasta koosneb kolmest trimestrist ning haridus- ja teadusministri poolt määratud koolivaheaegadest.

6) Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel;

7) Projekti-, õues- ja muuseumiõpe ning ekskursioonid ja õppekäigud planeeritakse üldjuhul trimestri viimasele nädalale, kui kooli üldtööplaanis ei ole muud ajalist täpsustust.

8) Õpilastele pakutakse võimalusi osaleda huviringides (nt sport, loovtegevus, robotika), mis toetavad nende sotsiaalset ja emotsionaalset arengut.

9) Kooli koostööpartnerid – kohalik kogukond, kultuuri- ja teadusasutused – toetavad mitmekesise ja elulise õpikeskkonna loomist.

10) Samavõrra tähtsustame vaimset heaolu ja turvalisust – loome koolis keskkonna, kus iga õpilane tunneb end toetatuna, märgatuna ja väärtustatuna.

11) Kooli tegevustesse kaasatakse lapsevanemaid läbi hoolekogu, lapse arenguvestluste ja ürituste korraldamise.

12) Lapsevanematele jagatakse regulaarselt infot õppimise edenemise kohta ning neid kaasatakse aruteludesse lapse õppimisvõimaluste ja vajaduste osas.

Aine	1.klass	2.klass	3.klass	I ka	4.klass	5.klass	6.klass	II ka	7A.klass	7B.klass	8A.klass	8B.klass	9.klass	III ka
1. Eesti keel	7	7	7	19	5	4		11	3		3			
2. Kirjandus						2	2	4	2	2	2	2	2	6
3. Vene keel (emakeel)							2	2		1		1	1	3
4. Oma keel ka kultuur (valikaine)					2									
5. Eesti keel teise keelena							6	5		5		5	5	15
6. Matemaatika	3	4	4	11	5	5	5	13	5	5	5	5	4	13
7. A-võõrkeel		1	4	4	3	3	3	9	3	3	3	3	3	9
8. B-võõrkeel									3		2			9
9. Loodusõpetus	1	1	1	3	2	3	2	7	2	2				2
10. Geograafia									2	2	1	1	2	5
11. Bioloogia									1	1	2	2	2	5
12. Keemia											2	2	2	4
13. Füüsika											2	2	2	4
14. Ajalugu						2	2	3	2	2	2	2	2	6
15. Inimeseõpetus	1	1		2	1		1	2	1	1	1	1		2
16. Ühiskonnaõpetus							1	1					2	2
17. Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	1	1	3
18. Kunst	2	2	1	5	1	2	1	3	1	1	1	1	1	3
19. Kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	2	2	8	2	2	2	2	2	6
20. Tehnoloogia õpetus					1	2	2	5	2	2	2	2	1	5
21. Käsitöö	2	2	2	5										
Kohustulikud tunnid kokku	20	23	24		25	26	30		30	30	31	32	32	
Vabad ressursid						2					1			
Maksimaalselt tunde	20	23	25		25	28	30		30	30	32	32	32	

Tabel 1. Tunnijaotus plaan

9.1 Liitklasside korraldus ja põhjendus

1. Liitklasside moodustamisel on arvesse võetud:
 - keelekümbelus- ja eesti keele taseme erinevusi,
 - vanuselist sobivust,
 - õppeainete sisu ja võimalikke õpetajate koormusi.
2. Õppetöö liitklassides toimub diferentseeritult, st õpetaja kavandab tunni sisu vastavalt õpilaste klassitasemele, arengutasemele ja õpivajadustele. Selline lähenemine võimaldab mitmekesistada õppimist ja kujundada iseseisvamaid õppijaid.
3. Väiksem klassikoosseis loob hea võimaluse individuaalseks toetamiseks ning soodustab tihedamat õpetaja-õpilase kontakti.
4. Lisaks korraldatakse loovained (näiteks muusika, kunst, töö- ja tehnoloogiaõpetus) ning liikumisõpetus mitme klassi peale ühisõppena, mis loob võimaluse koostööks, mitmekesisemateks õpivõteteks ning paremateks tingimusteks ainealaseks tegevuseks.
5. Erinevas vanuses õpilaste koosõppimine arendab sotsiaalseid oskusi ja rikastab õpikogemust.

10. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ning hindamise korraldus, hinnangute/hinnete vaidlustamise korraldus

10.1 Hindamine

Hindamine on õpilase arengu toetamise vahend. Rakendame kujundavat hindamist, mis annab tagasisidet nii õpilasele kui lapsevanemale tema tugevuste ja arendamist vajavate oskuste kohta. Õpilasi kaasatakse enesehindamisse ja eesmärgistamisse, et nad õpiksid vastutama oma õpitegevuse eest. Lisaks kujundavale hindamisele kasutatakse kokkuvõtvat hindamist perioodi lõpus.

Hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut;

- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

1) Põhikooli I kooliastmes 1.klassist kuni 2.klassi esimese trimestri lõpuni kasutatakse õpilase hindamisel kirjeldavat sõnalist hinnangut. Õpilase koolist lahkumisel tuleb jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel, teisendada käesoleva paragrahvi punktis 3 sätestatud hindekskaalasse.

Kirjeldav sõnaline hinnang on vastavalt „väga hea“-„5“, „hea“-„4“ ja „rahuldav“- „3“. 2) Põhikooli II kooliastmel hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis, kus hinne „5“ on „väga hea“, „4“ – „hea“, „3“ – „rahuldav“, „2“ – „puudulik“ ja „1“ – „nõrk“.

3) Põhikooli III kooliastmel ja gümnaasiumis hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis, kus hinne „5“ on „väga hea“, „4“ – „hea“, „3“ – „rahuldav“, „2“ – „puudulik“ ja „1“ – „nõrk“.

4) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

5) Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta iga trimestri lõpus õpilase klassitunnistuse kaudu.

6) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on

aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

7) Õpilasi ja vanemaid teavitatakse hinnetest ja hinnangutest üldjuhul elektroonilise päeviku vahendusel ja iga trimestri lõpus.

8) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

10.2 Kujundav hindamine

1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning

kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

4) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet.

Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

10.3 Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete

alus 1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

2) Hindamisel viie palli süsteemis:

(1) hindegas „5” ehk „võga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

(2) hindegas „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

(3) hindegas „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

(4) hindegas „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;

(5) hindegas „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

3) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegas „5” hinnatakse õpilast, kes

on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegas „4” 75–89%, hindegas „3” 50–74%, hindegas „2” 20–49% ning hindegas „1” 0–19%.

4) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegas „nõrk”.

5) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegas „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks 10 koolipäeva peale hinde päevikusse kandmist. Erijuhud tuleb õpilasel õpetajaga eraldi kokku leppida.

Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine

1) Kokkuvõttev hindamine on trimestri hinnete koondamine aastahinneteks.

2) I kooliastmes alates 1. klassist kuni 2. klassi esimese poolastani kasutatakse kokkuvõtva hindamisena kolm korda õppeaastas toimuvat kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtvate hinnangute andmist, millel ei pea olema numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvas hinnangus peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse selle õppeaasta kokkuvõtvad hinded ja käimasoleva trimestri jooksul saadud hinded viie palli süsteemi. Ülejäänud kooliastmetes kasutatakse numbrilist hindamist.

3) Kui õppeperioodi keskel on õppeaine trimestri hinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või antakse tulemustele mitterahuldav hinnang.

4) Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni

muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, parandusõpe, konsultatsioon jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

5) Trimestrihinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

6) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

7) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes

õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

8) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang.

Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

9) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

10) Punktis 5 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas.

10.4 Mitteformaalõppes õppimise arvestamise alused

Kool arvestab õpilase mitteformaalõppes osalemist ja seal omandatud õpitulemusi õppekava läbimise osana.

Mitteformaalõppes õppimise arvestamise aluseks on:

- õpilase esitatud huvikooli, spordiklubi või muu koolituse korraldaja tõend või hinnang,
- õpilase enda õpipäevik või portfoolio,
- vajaduse korral vestlus või praktiline ülesanne õpitulemuste hindamiseks.

Mitteformaalõppes omandatud õpitulemusi saab arvestada eelkõige järgmistes ainekavades ja valdkondades:

- kehaline kasvatus,
- muusika, kunst, tehnoloogia ja käsitöö,
- valikained.

Arvestamine toimub kooli õppenõukogu otsuse alusel, tuginedes esitatud dokumentidele ja kooli vastavatele kordadele.

Õpilase tunnistus või hinneteleht märgib vastava aine või valikaine läbimise "arvestatud" (või hinnanguga, kui aine hindamissüsteem seda nõuab).

Kui mitteformaalõppes omandatud õpitulemused ei kata täielikult õppeaine õpitulemusi, võib kool arvestada seda osaliselt ja täiendada õpilase õpiteed kooli õppetööga.

10.5 Põhikooli lõpetamine

- 1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusega eesti keele või eesti keele teise keelena eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul. 2) Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga. 3) Kui õpilane sooritas B2-tasemega ühitatud eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, kuid ei sooritanud seda tasemetunnistuse väljastamiseks nõutava tulemusega, arvestatakse põhikooli lõpetamisel eesti keele B1-taseme eksamiga ühitatud ühtse põhikooli lõpueksami tulemust.
- 4) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahes õppeaines „nõrk“ või „puudulik“ viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.
- 5) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- 6) Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.
- 7) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele

õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina. Koolieksami ettevalmistamisel ja hindamisel lähtutakse lõigetes 2-4 sätestatust.

8) Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning aineeksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded või milles tal ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, käsitöös ja kodunduses ning tehnoloogiaõpetuses. Koolid, kus rakendatakse mittetatsionaarset õppevormi, on kohustatud looma võimaluse kooli lõpetamiseks eksternina koolikohustusliku ea ületanud isikule, kes on esitanud koolile sellekohase kirjaliku taotluse hiljemalt jooksva õppeaasta 1. novembriks. Kooli lõpetamisel eksternina võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.

11. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

1) Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes läbi elektroonilise päeviku, kooli infostendi, kooli kodulehe, kooli facebook'i. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri algul.

2) Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

3) Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info ja -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.

4) Lastevanemate teavitamine arenguvestluse toimumisest viiakse läbi vastavalt kooli direktori poolt kehtestatud arenguvestluse korraldamise tingimustele ja korrale.

12. Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

1. Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt. Õpilase võimete ja annete arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada vajaduse korral diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Konsultatsioonide ajad on veebilehel.
2. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises läbi vestlusingide ja vajadusel kaasates Rajaleidja spetsialiste.
3. Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.
4. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib lapsevanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.
5. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks kasutatakse aineõpetajate tööaja sisse jäävat konsultatsioonide aega.
6. Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis, õppekeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb

muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

7. Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks arvestada kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga tema varasemat õpi- või töökogemust ning teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist võrreldes nominaalse õppeajaga ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või asendamist. Kokkulepe vormistatakse kooli ja õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

13. Karjääriteenuste korraldus

- 1) 8. ja 9. klassis korraldab klassijuhataja koostöös kooli huvijuhiga ja Töötukassa spetsialistidega erinevaid nõustamis- ja infotunde õpilastele.
- 2) 8. ja 9. klassis korraldab klassijuhataja koostöös huvijuhiga erinevaid õppeasutuste infotunde ning õppekäike õppeasutustesse ja ettevõtetesse.
- 3) Karjääriõpe on tagatud läbi ainetundide lõimingu.

14. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

- 1) Klassiõpetajad ja aineõpetajad kujundavad kooli õppekava alusel välja töökava, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.
- 2) Klassiõpetaja ja aineõpetaja töökava sisaldab õppetrimestri jooksul läbitavaid peamisi teemasid, õpitavaid mõisteid, kasutatavaid meetodeid, oodatavaid õpitulemusi, seost teiste õppeainetega ja planeeritavaid üritusi, millest õpetajad teavitavad õpilasi õppetrimestri algul. Sama informatsioon on kättesaadav klassiõpetajalt või aineõpetajalt.

14.1 Õpetajate professionaalne areng

- 1) Õpetajate professionaalset arengut toetatakse koolituste, meeskonnatöö ja parimate praktikate jagamise kaudu.
- 2) Õpetajad osalevad regulaarselt ainealastes ja üldpedagoogilistes koolitustes ning juhendavad üksteist kolleegina.
- 3) Kooli juhtkond väärtustab õpetajate enesetäiendamist ning loob tingimused selleks.

- 4) Kooli meeskond tegutseb ühtse eesmärgi nimel, toetades üksteist ja jagades kogemusi.
- 5) Õpetajad planeerivad õppetööd koostöös, osalevad aruteludes ning hindavad regulaarselt oma töö tõhusust.
- 6) Meeskonnatöö toetab järjepidevust ja ühtlast kvaliteeti õpetuses ning aitab paremini toetada iga õppijat.

15. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- 1) Lohusuu Kooli õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate, õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu, kooli ja vanemate, kooli pidaja, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd põhikooli riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.
- 2) Lohusuu Kooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme, töös osalevad kõik pedagoogid. Õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.
- 3) Lohusuu Kooli õppekava kehtestab kooli direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, (õpilasesindusele) ja õppenõukogule.
- 4) Andmed kooli õppekava kohta kantakse hariduse infosüsteemi õppekavade ja koolituslubade alamregistrisse

15.1 Õppekava uuendamine

- 1) Koolisisese õppekava uuendamist korraldab kooli juhtkond koostöös õpetajate, hoolekogu ja õpilasesindusega.
- 2) Õppekava vaadatakse üle vähemalt kord kolme aasta jooksul või vajadusel sagedamini, lähtudes riiklikest muudatustest, tagasisidest ja kooli arenguvajadustest.